

Apel nr 2/2018/VIII
Prezydium
Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
z dnia 08 listopada 2018 r.

o podjęcie działań mających na celu uchylenie obligatoryjności
elektronicznej formy wystawiania zwolnień lekarskich „e-ZLA”
od dnia 1 grudnia 2018 roku

Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, apeluje do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Zdrowia, o podjęcie niezbędnych działań legislacyjnych, mających na celu nowelizację obowiązującego stanu prawnego, w zakresie dotyczącym wprowadzenia obligatoryjności wystawiania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy w formie elektronicznej. Prezydium ORL WIL zwraca się tym samym o uchylenie formalnego obowiązku stosowania „e-ZLA” od dnia 1 grudnia 2018 roku, oraz umożliwienie kontynuowania wystawiania przedmiotowych zaświadczeń także na wykorzystywanym dotychczas druku ZUS ZLA, z założeniem stopniowego dalszego rozpowszechniania systemu elektronicznego, ewentualnie o odroczenie daty wejścia w życie powyższego obowiązku, z zapewnieniem niezbędnego wsparcia dla skutecznego i rzeczywistego wprowadzenia reformy.

SEKRETARZ
Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

lek. Elżbieta Marcinkowska

PREZES
Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej

lek. Artur de Rosier

UZASADNIENIE

W opinii Prezydium ORL WIL, w obecnych realiach uruchomienie obowiązkowego systemu elektronicznych zwolnień lekarskich z dniem 1 grudnia 2018 roku nie jest możliwe i nie może zakończyć się powodzeniem. Potwierdzają to zarówno osobiste doświadczenia lekarzy zrzeszonych w Wielkopolskiej Izbie Lekarskiej, jak też statystyki przedstawione podczas spotkania przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Narodowego Funduszu Zdrowia, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Naczelnej Izby Lekarskiej i Porozumienia Pracodawców Ochrony Zdrowia, które odbyło się w dniu

17 października 2018 roku, potwierdzające, iż ponad połowa praktykujących lekarzy nie wystawia zwolnień w formie „e-ZLA”.

Jednocześnie dodać należy, iż nie wszyscy pracodawcy – stanowiący niezbędny element prawidłowego działania systemu – wywiązali się ze swojego obowiązku założenia profilu na Portalu Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznym, co uniemożliwia im przyjmowanie „e-ZLA”. Podkreślenia wymaga fakt, że obowiązek taki nie dotyczy pracodawców zatrudniających mniej niż pięciu pracowników, którym lekarze obowiązani są zwolnienia drukować. Przyjęcie rozwiązania, które z jednej strony wprowadza kategorię obowiązek wystawiania zwolnień lekarskich wyłącznie w formie elektronicznej, podczas gdy wobec określonej grupy pracodawców dopuszcza możliwość funkcjonowania systemu poprzez przekazywanie zwolnień w sposób tradycyjny, potwierdza w istocie możliwość jednoczesnego funkcjonowania dwóch alternatywnych wobec siebie sposobów wystawiania zaświadczeń lekarskich.

W praktyce zawodzi także oprogramowanie do obsługi zwolnień elektronicznych, dostarczane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Występowanie zakłóceń w działaniu systemu powoduje poważne problemy zarówno po stronie organów ZUS, jak i lekarzy, co niekorzystanie wpływa na realizację uprawnień osób ubezpieczonych.

W opinii Prezydium ORL WIL, wyłącznie stopniowe i dobrowolne wprowadzanie reformy cyfryzacji zwolnień lekarskich, może przynieść pożądany efekt. Wskazać należy w tym miejscu, iż lekarze popierają ideę informatyzacji służby zdrowia, jednakże pozostawienie możliwości wystawiania zwolnień lekarskich w sposób tradycyjny, w żadnej mierze celowi temu się nie sprzeciwia. Przeciwnie, zwolnienia lekarskie na drukach ZUS ZLA stanowią niezbędną alternatywę wobec systemu elektronicznego. W szczególności należy je uznać za konieczne w przypadku braku dostępu do Internetu lub awarii sprzętu, czy oprogramowania. Są one także niezbędne w przypadku placówek niedostosowanych technicznie (np. w miejscowościach, w których brak jest dostępu do szerokopasmowego Internetu) i osobowo. Podkreślić należy, iż nałożenie przedmiotowego obowiązku na podmioty funkcjonujące w ochronie zdrowia, niesie za sobą szereg obciążeń organizacyjnych i ciężarów finansowych, których nie są one w stanie samodzielnie ponieść. Osobno wskazać natomiast należy na sytuację dotyczącą lekarzy (w szczególności osób w podeszłym wieku), którzy nie obsługują biegle urządzeń komputerowych, co w efekcie niewątpliwie przyczyni się do wykluczenia ich z rynku świadczeń zdrowotnych – ze znaczną szkodą dla pacjentów.

Wprowadzenie w życie powszechnego obowiązku stosowania elektronicznych zwolnień lekarskich, w praktyce nie jest możliwe do osiągnięcia wyłącznie na drodze legislacyjnych zmian obowiązujących procedur. Realizacja tak poważnego projektu wymaga daleko idących nakładów finansowych. Efektywne zmiany w powyższym zakresie przynieść może wsparcie ze strony odgórnie zobowiązanych do tego organów państwowych, w szczególności poprzez zwiększenie wartości kontraktów z publicznym płatnikiem, o kwoty które pozwolą zarówno na sfinansowanie bieżących kosztów osobowych i rzeczowych przeznaczanych na realizację nowego zadania, czy też dotacje na te cele.

Z uwagi na powyższe, Prezydium ORL WIL z aprobatą przyjmuje uchwalenie ustawy z dnia 13 września 2018 roku o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U., poz. 1925), w ramach której przewidziano mechanizmy wsparcia finansowego dla podmiotów obowiązanych do wystawiania „e-ZLA”. Niemniej jednak, należy mieć na względzie, iż z uwagi na późne wejście w życie przepisów wspomnianej ustawy (23 października 2018 roku), obowiązane podmioty pozbawione są realnej możliwości skorzystania z powyższego uprawnienia na czas, co dodatkowo przemawia za rezygnacją z obligatoryjności stosowania „e-ZLA”, ewentualnie za odsunięciem w czasie aktualizacji przedmiotowego obowiązku.

Podkreślić należy, że niniejszy apel nie stanowi wyrazu oporu środowiska lekarskiego przed reformami wprowadzającymi cyfryzację w ochronie zdrowia, lecz podyktowane jest racjonalną oceną bieżącej sytuacji, w której lekarze bezpośrednio uczestniczą. Należy jednocześnie mieć na względzie, iż negatywne konsekwencje (w szczególności dotyczące pacjentów) wprowadzenia w życie obowiązku stosowania „e-ZLA”, niewątpliwie oddziaływać będą na społeczną ocenę kolejnych projektów związanych z informatyzacją służby zdrowia.

Wobec przedstawionej powyżej argumentacji, Prezydium ORL WIL apeluje jak na wstępie.

SEKRETARZ
*Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej*

lek. Elżbieta Marcinkowska

PREZES
*Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej*

lek. Artur de Rosier